2018-19

उपयोजित नीतिशास्त्र

समस्या व उपाय

संपा. डॉ. सुनील साळुंके

Shri Guru Buddhiswami Shikshan Prasarak Sanstha's
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya Purna (Jn.)
Estd.1983

PRINCIPAL
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya
Purna (Jn.) Dist.Parbhani

Co-ordinator
IQAC
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya
Purna (Jn) Dist. Parbhani - 431511 (M.S.)

अनुक्रमणिका

01.त्रिस्तरीय उपयोजित नीतिशास्त्राची दिशा : डॉ. शर्मिला जयंत वीरकर ...007

02.आदर्शी आणि उपयोजित नीतिशास्त्र व मानवी जीवन
: डॉ. सुरेन्द्र गायधने ... 013

03.उपयोजित नीतिशास्त्राचे स्वरुप आणि प्रकार : डॉ.एन.के.राराकर ... 017

04.नैतिक सिध्दांताचे उपयोजित नीतिशास्त्र : विकास गायकवाड ... 023

05.उपयोजित नीतिशास्त्र : समस्या आणि उपाय : डॉ.माधवी बादाडे ... 025

06.नीतीचे मानवी जीवनातील असाधारण महत्व
: मोनालिसा अ. खानोरकर ... 029

07.सरोगसी नियमन : वैशाली माधवराव दिवे ... 034

08.सरोगसी आणि नैतिकता : डॉ.सुनंदा भुसारे ... 042

09.क्लोनिंग तंत्रज्ञान आणि काही नैतिक प्रश्न : डॉ.सचिन खोकले ... 048

10.आत्महत्या: एक नैतिक समस्या : डॉ. स्वाती कुलकर्णी .. 053

11.मानवी अवयव प्रत्यारोपण संकल्पना आणि नीतिशास्त्र
: डॉ. प्रभाकर किर्तनकार ... 060

12.दयामरण आणि नैतिकता : डॉ. अनिल शिंदे ... 063

13.दयामरण एक नैतिक चिंतन : डॉ. बालाजी नरवाडे ... 066

14.दयामृत्यू :एक तात्विक चिकित्सा : डॉ. ग्यानदेव उपाडे ... 072

15.गर्भपात: एक नैतिक समस्या : डॉ. दिलीप नागरगोजे ... 081

16.वेश्यावृत्ती: चिंतन,एक काळाची गरज : डॉ. नरेन्द्र रघटाटे ... 085

17.कृत्रिम बुद्धिमत्ता एक नैतिक आव्हान! : डॉ. रीना अविनाश पिताळे ... 098

18.लिंगभेद आणि समता • : डॉ.सुनील साळुंके ... 107

19.मूल्यविचार : डॉ.सुनील अं. काळगेघ. ... 111

20.विवाह – आधुनिक आव्हाने : डॉ. सुनिलदत्त गवरे ... 114

21.विचाराच्या दमनाचा दुष्परिणाम–अपंगत्व : डॉ.वेदप्रकाश डोणगावकर ... 120

22.स्त्रीवादाचे नीतिशास्त्र : शितल येरुळे ... 124

23.आचरण : डॉ. सुरेखा आडगावकर ... 127

24.प्रसार माध्यमातील (मोबाईल) अनैतीकता आणि वाढणारे नैराश्य
: डॉ.वृषाली आंबटकर ... 135

25.वैद्यकीय व्यवसायातील अनैतिकता : एक ज्वलंत प्रश्न
: डॉ.विजय शेळगे ... 139

26.वैद्यकीय नीतिशास्त्र : समस्या व उपाय :डॉ. बाळासाहेब गुळीक ... 144

Shri Guru Buddhiswami Shikshan Prasarak Sanstha's Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya Purna (Jn.) Estd.1983

Co-ordinator
IQAC
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya
Purna (Jn) Dist. Parbhani - 431511 (M.S.)

PRINCIPAL
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya
Purna (Jn.) Dist.Parbhani

24.प्रसार माध्यमातील (मोबाईल) अनैतीकता आणि वाढणारे नैराश्य

डॉ.वृषाली आंबटकर

प्रस्तावना :

व्यक्तीचा जसा–जसा विकास होत गेला तस–तसे त्याने आपल्या गरजांची पुर्तता करणारे आणि समस्या सोडवणारे अनेक साधने किंवा माध्यमांचा शोध लावला. त्यामध्येच जनसंपर्काच्या अनेक साधनांचा आणि माध्यमांचाही समावेश होतो. प्रचीन काळात जनसंर्पक किंवा संदेशवहनाचे कार्य पक्षी करत असत जस–जसा काळ बदलत गेला त्याप्रमाणे साधने बदलत गेली. विचारांची देवाण–घेवाण, विशीष्ट स्वरूपाचे संदेश, विशीष्ट माहिती अनेकापर्यंत पोहचविण्यासाठी वर्तमानपत्रे, रेडीओ, नाटक, सिनेमा, दुरदर्शन भ्रमणध्वनी इ. साधने काम करू लागले. 20 व्या शतकात भ्रमणध्वनीने प्रवेश केला. हे जनसंर्पकाचे प्रभावी साधन ठरू लागले. कोणत्याही गोष्टीला दोन बाजु आसतात त्याप्रमाणे भ्रमणंध्वनीला दोन बाजु आहेत. जेव्हा कोणत्याही क्षेत्रात किंवा माध्यमात नैतीकता आसते त्यावेळी सर्व चांगल्या क्रिया होतात पण जेव्हा नैतीकतेची जागा जेव्हा अनैतीकता घेते तेव्हा मात्र अनेक समस्या निर्माण होतात. त्यामध्ये वाईट गोष्टी येऊ लागतात. भ्रमणध्वनीच्या (मोबाईल) च्या संदर्भात हेच होताना दिसत आहे. या माध्यमांचा सर्वच व्यक्तींवर आधिक प्रमाणात वाइट परीणाम होत असतांना दिसत आहे. वर्तमान स्थितीत भ्रमणध्वनी जिवनावश्यक वस्तु म्हणून तिला विचारात घेतले जात आहे. तरी देखील त्याचे अनेक दुष्परीणाम देखील होत असतांना आपण पहात आहोत.

भ्रमणध्वनी (मोबाईल) परीचय

भ्रमणध्वनी हे एक इलेक्ट्रॉनिक यंत्र आहे याचा उपयोग दुरसंचारकरीता, संदेशवहन आणि ज्ञानवृध्दी साठी केला जातो. जगातील पहिला भ्रमणध्वनी मोटोरोला कंपनीच्या मार्टिन कुपर यांनी 1973 मध्ये विकसीत केला. आणि वापरून दाखविला. 1990 मध्ये जगभरात 1024 कोटी मोबाईल फोन वापरकर्ते

Shri Guru Buddhiswami Shikshan Prasarak Sanstha's Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya Purna (Jn.) Estd.1983

PRINCIPAL
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya
Purna (Jn.) Dist.Parbhani

Co-ordinator
IQAC
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya
Purna (Jn) Dist. Parbhani - 431511 (M.S.)

P.T.O

2018-2019

उपयोजित नीतिशास्त्र समस्या व उपाय

संपादक - डॉ. सुनील साळुंके

अखिल भारतीय तत्त्वज्ञान परिषद -

प्रकाशक - ज्ञानेश्वर मोरे, मैत्री प्रकाशन

ISBN - 978-93-84810-46-7

प्रकाशनतिथी - फेब्रुवारी -2019

पेपर - प्रसार माध्यमातील (मोबाईल) अर्थो नैतिकता पाळणारे बोराळेकर

Co-ordinator
IQAC

Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya
Purna (Jn) Dist. Parbhani - 431511 (M.S.)

Shri Guru Buddhiswami Shikshan Prasarak Sanstha's Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya Purna (Jn) • Estd.1983